

گەنجى كورد و خەمى شىت بوون

عومەر جەلال

شىت بوون دوو جۆرى ھەيە ئە ژيانى مروڧايەتيدا ،يەكەميان ئەو كەسانەن ئەدەرگاي زانست و ھزر و شيعر و عشق ڧەلسەڧە دەدەن وسەرە نجام بە شىت دەگەرئەنەو ،وہلئ داهينانى گەورە پاش خۇيان بە جیدەھیلن وەكو ئەو گەورە داهينەرانى كەئەسەدەكانى رابردودا روويدا ،جۆرى دووہمى شىت خەم و نازارى كۆمەنگە و دئرهقى نيشتمان شىتى دەكات كەئە سەروويانەو بېبەزەي دەسلات ،ئەوہى ئەمرو ئە كۆمەنگە كوردى دەبىنرئ كۆمەنگە گەنجى بېئوميد ئە ژيان و دەسلات كە نزيك ئە شىتبوونەو يان بە مانايەكى دى شىتبوونىكى بى ھودە يەخەى گەنجى گرتووە بەلام شىتبوونىكى تا ئەبەد رەشېن .

گەنجىكى ھەلە بجەيى كاتىك دەبىنئ ئەوہتەى ئە دايك بوو و چاوى ئە ژيان كوردووەتەو تا ھەنووكە جگە ئە بۆنى خەردەل و گازى كيميایى و وئرانبوونى كۆلانەكانى مندائى دەبىت چى بېينئ؟ ،جگە ئە دەنگى تەنھايى و خەمبارى دەبىت چى بېيستئ و چۆن شىت ئەبىت،گەنجىكى گەرمياني ئە زيندانە تاريكەكانى توپزاواو نوگرەسمان يەكەمين ترپەى دئى لئيدابىت و ھاوارى دايكى ئە ترسى بەعسيە نەزۇكەكان تا ھەنووكە ئە گوئيدا دەبىستئ وپاش شازدە سال ھەر بەو خەونەو دەژئ و دەسلاتئ ھەموو دەرگاكانى ئيدادەخات جگە ئە شىت بوون دەبىت چ شتىك بېيتە مانيڧىستى نايئەى؟ ،مندائىكى ئەنڧال ئەوہتەى ئە دايك بوو ئە چاومروانى باوكيدا ھەر ئەو كەلاو كۆنەى ئۆردوگاي (شورش) زياترەتوانئ ئاشنايئ بە ھيچ شەقاميەك دەبىت چ چاومروان بكرئ جگە ئە شىتبوونىكى ئە سەرڧو،كچيىكى شەھيدى شەرى ناوڧو كە ھەنووكە تەمەنى گەيشتۆتە دەسال ھەر ئەو جل و بەرگە دراوہى دەسال بەر ئە ئىستاي ئەبەردابىت كە باوكى بۆى كرى بۆيەكەم جار و ھەنووكە جل و بەرگى دراوبىت و نەتوانئ ئە مال دەرچئ تەنيا ئەبەر ئەوہى بەرووتى ئەبىنرئ ،ئايا ئەو كچە كام ياسا و بركەى مافى مروڧ پئدەئئ تو شىت نابىت ،

ئەو گەنجەى زانكۆ تەواو دەكات ئەو سرووتە ڧەشەنگەو دەگەرئەتەو مائە ساردوو سركەى و ئە پاش چەند سائىك بەچەندىن دەست ماچ كردن تا دادەمەزئيت ،كە دامەزرا جگە ئەچەند كورسيەكى شكاف چەند وئەيەكى سەرۇك چ ھاوئيتى دەكات؟ كى دەتوانئ گەرەنتى ئەو بەدات كە ئەو گەنجە بەديار تەنھاي و كەمى موجدەو شىت نابىت؟؟تەنھا ھەر بە خەيال رۆژ دەكاتەو شەويش ئەبەر خۇيەو قسان دەكات،من دئنيام ئەگەر ئەكۆمەنگەى كورديدا راپرسىەك بكرئ ئەسەر ريزەى شىتبوون ئەوا بېگومان كودستان دەبىتە خاوەنى زۆرترين شىت (ئەگەل ريزىكى تەواوم بۆ ھەموو ئەو مروڧانەى كە خاوەنى كەسيكى نەخۆش كەبارى تەندرووستى دەروويان باش نيەيان خۇيان ئە دۇڧيىكى ناتەندرووستدا دەژئن)

ئەوہى كە گەنج شىت دەكات بېينى ئەو پەرلەمانە بېدەنگەيە كە دەيەوئت گەنجەكان كۆچ بکەن،بېينى ئەو بەرپرسانەيە كە تەنيا خەميان بەرركردنەوہى ڧيلاكانيانە ،بېينى ئەو نادادپەرورەيە ئەمرو مروڧەكان تىكدەشكىنئيت،گەنجەكان شىت دەكەن ،شىت بوون چيە؟جگە ئە ئيسەندەوہى ويست و ئارەزوو.

ئەگەر دەسلات بەو بەختەومرېئ ئەمرو گەنجان شىت بکات ئەو دئنيابىت سبەينى تاريك دەبىت ،گەنجەكانى نيشتمانە دئشكاوہەكى من چۆن شىت نابن كە ھەموو تەمەنيان بېست و چوار كات ژمير بېت (ھەموو رۆژەكانيان دووبارەبېيتەو)،گەنجان چۆن شىت نابن دەبىنن داھات و سامانى وولاتەكەيان بەدەستى چەند كەسيكەو گەمەى سياسيانەى پئدەكرئت.

ئەى ئەگەر ئەو جياوازييەى ئە نيوان ئەندامى حيزبىك و ئەوى ديدا دەكرئت گەنج شىت ئەكات چى شىتى دەكات،وا ھەست دەكەم زۆرپنەى گەنجەكان ئە رېزى وەستانى (ئەوت و بەنزىن)دا شىت دەبن ،قوتابى شىت دەبىت و ھەر بە خەمى شىتبوونەو دەچيئە ئىو تافىكردنەوہەكانى ،زانكۆكان دەبنە شىت خانە بۆ پەرورەدەكردنى ئەوہيەكى شىت .

قوتابىيەك ھەمان (دوو دارەكەى دارا) بېينئەتەو كە سەدەيەكە ھەر ئەو دارە پير نابىت و سەوزە بېتەو ،چۆن گەنجى شىت درووست ناكات ،

شیتببون ته نه‌ها ده‌رگایه‌که لیووی ده‌رچی لهم نیشتمانه گونا‌هه , شیتببون فی‌رمان ده‌کات ئیدی ته‌واو پیلاوه دراوه‌کا نمان فرییده‌ین و به نیشتمان
بیژین مه‌رگمان پیببه‌خشه , مه‌رگیك چیدی نازار نه‌بینین ,

نه‌گهر منیش شیت نه‌بووبیم چیم داوه له نووسینه‌ووی لهم ووتاره , کیشه‌ی ئیمه له‌وه‌دایه نه‌وانه‌ی شیتیان کردین تازه ناتوانن بمانخویننه‌وه
, شیتببون خوشه شیتببونی عه‌شق نه‌ك شیت بوونیک کومه‌نگه و حیزب پیت ببه‌خشن.

له‌هه‌فته‌نامه‌ی (ئا‌وینه) ژ. (60 ی 2007/3/13) بلا‌وبووته‌وه